

Huvudman

Rävemåla Friskola AB
info@ravemalafriskola.se

Ärendet

Tillsyn av Rävemåla Friskola, förskoleklass och grundskola 1-6 i Tingsryds kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Rävemåla Friskola AB en anmärkning avseende brister rörande arbetet med planen mot kränkande behandling. Rävemåla Friskola AB ska senast den **fredag den 17 maj 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning av behöriga och legitimerade lärare, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog, extra studietid, förebyggande arbete för att skapa trygghet, frånvaroutredningar, tillgång till elevhälsa samt samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5974) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2023 inlett en tillsyn av Rävemåla Friskola AB i Tingsryds kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rävemåla Friskola AB följer gällande bestämmelser om att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog, extra studietid, förebyggande arbete för att skapa trygghet, frånvaroutredningar, tillgång till elevhälsa, att samråd sker med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd samt arbetet med planen mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 3 oktober 2023 och 4 oktober 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskatalog samt plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av skolenhetens plan mot kränkande behandling för läsåret 2023/2024. Planen innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Av planen mot kränkande behandling framgår även en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Av verksamhetens plan mot kränkande behandling saknas dock en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Lärare, representanter från elevhälsan samt rektor uppger att föregående års planerade åtgärder utvärderas och följs upp av personal på skolan under personalmö-

ten. Lärare och rektorn bekräftar dock i intervju att en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts inte finns med i verksamhetens plan mot kränkande behandling för 2023/2024.

Av huvudmannens inskickade plan mot kränkande behandling för läsåret 2023/24 framgår vidare att uppföljning av planerade temaaktiviteter regelbundet genomförs av skolans personalgrupp i samband med personalmöte. Av huvudmannens inskickade plan framgår även att elevaktiviteter följs upp med elever i samband med klassråd och elevråd. Det framgår dock inte av planen att, eller på vilket sätt, eleverna medverkar i arbetet med upprätta, följa upp och se över skolans plan mot kränkande behandling.

Elever i årskurs 2 och 3 uppger vid intervju att de känner igen skolans plan mot kränkande behandling men uppger vidare att de inte vet om planen tagits upp på elevrådet. En elev säger att hen tror att de pratade om planen när de gick i förskoleklassen. Majoriteten av eleverna i årskurs 4 och 5 känner inte igen planen och inga elever i årskurs 6 känner igen planen.

Lärare uppger vid intervju att eleverna inte vet vad som står i skolans plan mot kränkande behandling. Lärarna uppger vidare att eleverna indirekt medverkar i arbetet genom att alla elever har möjlighet att på klassråd tycka till om hur det är på skolan, att de pratar mycket med eleverna om hur man ska vara mot varandra samt att de lyssnar mycket på eleverna.

Representant från elevhälsan uppger vid intervju att hen inte tror att eleverna är med och reviderar skolans plan. Representant från elevhälsan uppger vidare att eleverna är med indirekt i arbetet mot kränkande behandling eftersom utvärdering och analys av skolans trygghetsarbete utgår ifrån resultat av trygghetsenkäter och trygghetsvandringar som eleverna genomfört.

Rektorn uppger vid intervju att personalen inte har gått igenom skolans plan med eleverna och att planen inte tagits upp på elevrådet, eleverna har inte heller varit delaktiga i att följa upp fjolårets genomförda åtgärder. Rektorn uppger vidare att eleverna medverkar indirekt i skolans arbete med planen då elevernas svar på trygghetsenkäten och resultatet av trygghetsvandringar ligger till grund för skolans plan mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens arbete med planen mot kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att det i skolans plan mot kränkande behandling saknas en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Skolinspektionens utredning visar även att eleverna vid skolan inte är delaktiga i arbetet med planen. Vad gäller arbetet med planen i övrigt framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Rävemåla Friskola ABs verksamhet vid Rävemåla Friskola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller verksamhetens plan mot kränkande behandling. Utredningen visar att eleverna inte medverkar i arbetet med planen mot kränkande behandling och att planen saknar en redogörelse över hur de planerade åtgärderna genomförts. Planen innehåller dock en översikt över de åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Rävemåla Friskola AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade dokumentation framgår att det finns undervisande lärare som saknar lärarlegitimation och behörighet i något ämne eller årskurs. Vidare framgår att de lärare som saknar lärarlegitimation är visstidsanställda.

I kompletterande uppgifter som inkom till Skolinspektionen den 2 november 2023 uppger huvudmannen att det inte funnits någon behörig och legitimerad lärare inom huvudmannens organisation att tillgå och att tjänsterna har annonserats ut men att det har varit svårt att få tag i behöriga lärare. Huvudmannen uppger vidare att de obehöriga lärarna har rätt att bedriva undervisning med stöd av 2 kap. 18 § skollagen, dvs. att de är lämpliga att bedriva undervisning och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 13 § skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 18 § skollagen framgår att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska i de fall vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Rävemåla Friskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisning av behöriga och legitimerade lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av skolenhetens betygskatalog för vårterminen 2023. Det framgår av betygskatalogen vilket betyg eleverna i årskurs 6 fått efter vårterminen 2023. Av betygskatalogen framgår också undervisande lärares namnteckning samt datum för när uppgiften signerats. Vid de betyg där elevernas undervisats av lärare som saknar legitimation har även en legitimerad lärare signerat.

Vid intervju uppger lärare i årskurs 6 att i de fall en lärare som saknar legitimation undervisar så sker alltid betygsamtal och sambedömning med en legitimerad lärare. Lärare i årskurs 6 uppger även att det finns tid avsatt för betygsavstämning med rektorn.

Rektorn uppger vid intervju att i de fall undervisande lärare saknar legitimation görs alltid sambedömning och avstämning kring undervisningens olika moment tillsammans med legitimerad lärare för att säkerställa betygsättningen. Rektorn uppger vidare att de på skolan dessutom har betygskonferenser där alla lärare tillsammans diskuterar och samtalar om betyg inför betygsättning.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av Skolverkets föreskrift om betygskatalog 7 § (SKOLFS 2011:123) framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare samt rektor uppger i intervju att det finns möjlighet till extra studietid för eleverna två dagar i veckan. Av intervju med lärare samt rektor framgår att den extra studietiden vid tillfället för besöket omfattar totalt 1 timme och 40 minuter.

I inkommen komplettering till Skolinspektionen den 2 november 2023 anger huvudmannen att den extra studietiden har utökats med 50 minuter varje måndagseftermiddag i anslutning till skoldagens slut. Av huvudmannens inskickade dokumentation framgår att alla elever i årskurs 4, 5 och 6 nu erbjuds extra studietid tre gånger i veckan om sammanlagt 2 timmar och 30 minuter.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Rävemåla Friskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller extra studietid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan, rektorn samt i inkommen dokumentation framkommer att skolan som en del av sitt förebyggande arbete för att skapa trygghet genomför trygghetsvandringar och trygghetsenkäter. Trygghetsvandringarna genomförs såväl ute på skolgården som inne i skolans loka-

ler och eleverna får berätta om det finns platser som de känner sig otrygga på. Lärarna uppger att de alltid återkopplar resultatet av trygghetsvandringarna till rektorn samt tar upp på lärarmöte för att diskutera om skolan behöver vidta åtgärder. Av intervju med representant för elevhälsan samt huvudmannens dokumentation framgår vidare att skolsköterskans hälsosamtal med alla elever är en del i arbetet med att kartlägga elevernas trygghet i skolans förebyggande arbete. Samtliga lärare samt rektorn uppger att skolan även genomför gemensamma trivselaktiviteter och arbetar klassövergripande med värdegrundsfrågor för att skapa trygghet.

I intervju berättar elever från samtliga klasser att de känner sig trygga på skolan. Elever säger att de tillsammans med lärarna pratar mycket om hur man ska vara mot varandra.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och representanter för elevhälsan uppger vid intervju att lärarna rapporterar in frånvaro regelbundet och att de varannan vecka skickar en sammanställning över elevernas frånvaro till rektor. De uppger också att elevernas frånvaro regelbundet följs upp på elevhälsomöten. Lärare uppger vidare att frånvaro tas upp på utvecklingssamtal. Lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn uppger vidare att elevers upprepade eller längre frånvaro utreds. Som en del i utredningen genomförs till exempel samtal med elev och vårdnadshavare. I utredningen deltar även elevhälsan samt rektorn och åtgärder sätts in vid behov.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa samt samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade dokumentation framgår att skolsköterska samt speciallärare är anställda på skolan samt att specialpedagog, skolpsykolog, skolläkare samt kurator anlitas vid behov. Det framgår vidare att rektor har en del av sin tjänst som speciallärare på skolan.

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektor framgår att de professioner i elevhälsan som inte är anställda på skolan anlitas vid behov. Lärare uppger att de tar kontakt med rektorn om en elev behöver stöd av till exempel kurator eller specialpedagog och att eleverna då får det stödet. Flera lärare uppger exempelvis att kuratorn har genomfört samtal med flera elever under det senaste året.

Representanter från elevhälsan uppger att specialpedagog och skolpsykolog anlitas vid behov av utredning av en elevs behov av särskilt stöd. Skolsköterskan uppger att hen genomför hälsosamtal och hälsoundersökningar och vid behov tar kontakt med skolläkare.

Rektorn uppger vid intervju att hen utöver sitt uppdrag som rektor även arbetar som speciallärare på skolan. Rektorn uppger att hen i rollen som speciallärare bland annat genomför utredningar av en elevs behov av särskilt stöd samt upprättar åtgärdsprogram. Rektorn berättar att hen vid behov tar hjälp av övriga kompetenser inom elevhälsan och säger att hen till exempel under våren tog hjälp av såväl specialpedagog som skolpsykolog i utredning av en elevs behov av särskilt stöd. På fråga om skolan får de resurser som behövs för att täcka elevernas behov av elevhälsans olika kompetenser så svarar rektorn ja.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Av 3 kap. 7 § andra stycket skollagen framgår vidare att vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Rävemåla Friskola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller tillgång till elevhälsa samt samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Caroline Åberg

Föredragande
Signerat av: Caroline Åberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Eleonore Lindén medverkat.